

د ملی امنیت ریاست او د افغانستان ملی پولیسو په نظارت خانو کی د روانی شخړی اړوند توقیفیانو سره ناوړه چلند حساب ورکولو او اصلاحاتو ته اړتیا لری

د ۲۰۱۱ کال د اکتوبر ۱۰ نیټه، کابل - نن ورځ په افغانستان کی د ملگرو ملتونو مرستندویه پلاوي (یوناما) د هیواد په کچه د ملی امنیت ریاست او د افغانستان ملی پولیسو په یو شمیر توقیف ځایونو کی د توقیف شوو کسانو، د تعذیب او ناوړه چلند راپور خپور کړ. یوناما د افغانستان دولت او وگړو سره د مرستی ژمنه کوی، تر څو د بشري حقونو لوړ ارزښتونه (معیارونه) تر لاسه کړی او په دی لړکی د توقیف ځایونو څخه د کتنی پروگرام یی د کار یو اساسی اړخ تشکیلوی.

د یوناما راپور چی د ۲۰۱۰ کال د اکتوبر څخه تر ۲۰۱۱ کال د اگست میاشت پوری په پراخه کچه د مرکو نتیجه ده چی د ۳۷۹ کسانو په شمول د محکمې د پریکړو تر مخه توقیف شوو او محکوم شویو بندیانو سره د ۲۲ ولایتونو په ۴۷ توقیف ځایونو کی مرکه شوی، چی د دی تحلیل او نتیجه د ۲۰۱۱ کال د سپتمبر په میاشت بشپړه شوه چی د پوښتولو کارول شوی تخنیکونه او د ناوړه چلند نوری بیلگی یی په گوته کړی، کوم چی د نړیوال قانون له مخی شکنجه او د ملی قانون له مخی جرایم شمیرل کیری. دغه راپور کی د ملی امنیت ریاست، د کورنیو چارو وزارت، د افغانستان دولت د قضایی او عدلی بنسټونو او آیساف ځواکونو لپاره وړاندیزونه لری.

د دی بهیر د کره والی په موخه د پلټنو په جریان کی دقیق او غښتلی معیارونه کارول شوی، چی په دی اړوند د ملی امنیت ریاست او د کورنیو چارو وزارت اړوند توقیف ځایونه ته د یوناما لاس رسی کی بشپړه مرسته کړی ده. د دی مطالعاتو په پایله کی تقریباً د ۲۷۳ نیمایی (۱۲۵ یا ۴۶ سلنه) د جگری سره په تړاو توقیف شوو سره چی یوناما مرکه کړی، کوم چی د ملی امنیت ریاست سره توقیف شوی، او د نړیوال قانون د تعریف له مخی شکنجه شوی وو، او نور ۴۱ (۳۵ سلنه) د ۱۱۷ توقیف شوی کسانو د ملی پولیسو سره د تعذیب، غیر انسانی او سپکاوی نه ډک چلند سره مخ شوی وو.

د ملگرو ملتونو د سر منشی خانگری استازی سټفن ډی میستورا ویل، د یوناما موندنی دا په گوته کوی چی د توقیف شویو سره ناوړه چلند یو اداری او دولتی پالیسی نه ده، د ملی امنیت او کورنیو چارو وزارت د یوناما د نظارت سره مرسته یو واقعیت دی او دا په ډاگه کوی چی اصلاح یی ممکن ده، لیوالتیا شته چی دولت ناوړه چلند پایی ته رسیدو په موخه گټور گامونه اعلان کړی دي. یوناما دی ستونزی ته د دولت پر وخت پام کولو او په دی اړوند د اصلاح او مخنیونکی گامونو هرکلی کوی.

افغان چارواکو د یوناما لومړینو موندونو په وړاندی کولو سره، دولت خپلی پلټنی او سموونکی اجراءت پیل کړی، چی د هغوی غیرگون په وضاحت سره د یوناما د دی راپور په پایی ضمیمه کی خپور شوی. د ملی امنیت او کورنیو چارو وزارت په روښانه ډول ویلی چی د دی ستونزو د حل لپاره د تگ لاری په درلودلو سره، پلټنی یی پیل کړی، د ملی امنیت اړوند قضیې په هکله دوی د سره دویم ځلی پرسونل گمارلی، سر بیره پر دی یی په ډاگه کړی ده چی مسؤل پیژندل شوی کسان به یی د خپلو دندو څخه گوښه شی او په جدی پېښو کی به عدلی تعقیب تر سره شی.

د سپتمبر په پیل کی آیساف ۱۶ ټاکلو توقیف ځایونو ته د بندیانو لیرد ودرولو، کوم ځایونو کی چی یوناما د ملی امنیت او ملی پولیسو چارواکو په لاس د شکنجی او ناوړه چلند کره شواهد تر لاسه کړی وو، او د د پروسی د دویم ځل پیل تر مخه یی په شپږ مرحلو مشتمل اصلاح کونکی پلان پلي کول پیل کړی.

د يوناما د بشري حقونو څانگې مشري جورجيت گنيون ويل، د نړيوال قانون له مخې شکنجه د بشري حقونو څخه جدي سر غرونه ده، د افغانستان د قانون له مخې جرم شميرل کيږي، چې دواړه قوانين يې په کلکه سره ممانعت کوي، په راتلونکي کې د شکنجې په اړه حساب ورکول د عدلي تعقيب غوښتنه کوي او بايد افغان دولت داسې نور اړين گامونه واخلي چې راتلونکي کې د داسې کړونو مخنيوي وکړي.

يوناما تمه لري چې د دې راپور موندنې به په عدلي او قضايي او د قانون د پلي کولو په سکتورونو کې د اصلاحي کتليست په توگه مرسته کونکي رول ولوبوي. يوناما خپلې څارنې ته د توقيف شويو وگړو په برخه کې ادامه ورکوي او د افغان چارواکو سره د نږدې څخه کار کوي تر څو مثبت بدلون رامنځ ته کړي.

کولايې شي چې دغه راپور او د افغانستان دولت غبرگون د يوناما په ويب پاڼه وگوري .

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), Kabul, Afghanistan
All media contact details are online at: <http://unama.unmissions.org>